

XXI. Kaupunginkirjasto.

Kaupunginkirjaston johtokunnan kertomus¹⁾ v:lta 1941 oli seuraavan sisältöinen:

Johtokunta. Johtokuntaan kuuluivat filosofiantohtori H. A. Bergholm, puheenjohtajana, toimistopäällikkö G. Modeen, varapuheenjohtajana, sekä muina jäseninä levikkipäällikkö V. Aronen, rouva E. Peräläinen ja valtion-syyttäjä A. Planting. Kaupunginhallituksen edustajana kirjaston johtokunnassa oli filosofianmaisteri P. Railo. Johtokunta kokoontui kertomusvuonna 7 kertaa.

Henkilökunta. Vuoden aikana seuraavat viranhaltijat erosivat ikänsä perusteella: ylemmän palkkaluokan amanuenssi K. Nyberg elokuun 11 p:nä ja siivooja A. Willman syyskuun 7 p:nä, sekä seuraavat ylemmän palkkaluokan amanuenssit saatuaan viran muissa kirjastoissa: filosofianmaisterit M. Tulander helmikuun 1 p:nä ja A. Petra syyskuun 1 p:nä. Uusiksi ylemmän palkkaluokan amanuensseiksi valittiin seuraavat henkilöt: ylioppilas I. Kivinen toukokuun 1 p:nä, filosofianmaisteri C. von Kraemer elokuun 11 p:nä ja filosofianmaisteri E. Saarto syyskuun 1 p:nä sekä siivoojaksi H. Jaakkola marraskuun 7 p:nä.

Sairaslomaa myönnettiin 29 virkailijalle 45 eri tapauksessa, yhteensä 1,740 työtuntia. V. 1940 vastaavat luvut olivat 31, 53 ja 2,285.

Lainaus. Kirjalainojen lukumäärä v. 1941 ja 1940 oli seuraava:

	1941		1940	
	Kaikkiaan	Keskimäärin lainauspäivää kohden	Kaikkiaan	Keskimäärin lainauspäivää kohden
Pääkirjasto	473,241	1,392	403,750	1,424
Kallion haarakirjasto	277,136	815	220,770	790
Töölön »	69,988	206	61,706	220
Vallilan »	67,642	200	54,184	208
Käpylän »	29,031	96	24,534	99
Pasilan »	13,640	45	10,089	46
Eteläinen »	28,940	85	13,939	62
Yhteensä	959,618	2,839	788,972	2,849

Vuoden kuluessa oli lainaus huomattavasti lisääntynyt. Lainauspäivien lukumäärä oli pääkirjastossa 340, Kallion haarakirjastossa 340, Töölön haarakirjastossa 339, Vallilan haarakirjastossa 339, Käpylän haarakirjastossa 301, Pasilan haarakirjastossa 301 ja Eteläisessä haarakirjastossa 339.

¹⁾ Kertomukseen liittyvät taulukkotiedot lainausliikkeestä sekä käynneistä luku-saleissa on julkaistu Helsingin kaupungin tilastollisessa vuosikirjassa v:lta 1942/43.

Suurin määrä päivässä annettuja kirjalainoja oli 6,964 oltuaan v. 1940 5,192.

Aikuisille sekä lapsille ja nuorisolle annettujen kirjalainojen välinen suhde käy ilmi seuraavasta taulukosta:

	Aikuisten kirjalainat		Lasten ja nuorison kirjalainat		Kirjalainat kaikkiaan
	Luku	%	Luku	%	
Pääkirjasto	372,121	78.6	101,120	21.4	473,241
Kallion haarakirjasto	173,314	62.5	103,822	37.5	277,136
Töölön »	44,758	64.0	25,230	36.0	69,988
Vallilan »	38,351	56.7	29,291	43.3	67,642
Käpylän »	15,460	53.3	13,571	46.7	29,031
Pasilan »	7,269	53.3	6,371	46.7	13,640
Eteläinen »	13,471	46.5	15,469	53.5	28,940
Yhteensä	664,744	69.3	294,874	30.7	959,618

V. 1940 lainattiin aikuisille 557,631 nidosta eli 70.7 % sekä lapsille ja nuorisolle 231,341 eli 29.3 %. Lasten ja nuorison kirjalainojen lisäys oli suurempi kuin aikuisten.

Kaunokirjallisuuden ja tietokirjallisuuden välinen suhde selviää seuraavasta taulukosta, jossa myöskin on otettu huomioon aikuisille sekä lapsille ja nuorisolle annettujen lainain välinen ero:

	Aikuisten kirjalainat				Lasten ja nuorison kirjalainat				Kirjalainat kaikkiaan			
	Romaani-kirjallisuus		Muu kirjallisuus		Kertoma-kirjallisuus		Muu kirjallisuus		Romaani- ja kertoma-kirjallisuus		Muu kirjallisuus	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Pääkirjasto	227,254	61.1	144,867	38.9	68,647	67.9	32,473	32.1	295,901	62.5	177,340	37.5
Kallion haarakirjasto	116,433	67.2	56,881	32.8	72,784	70.1	31,038	29.9	189,217	68.3	87,919	31.7
Töölön »	30,528	68.2	14,230	31.8	18,002	71.4	7,228	28.6	48,530	69.3	21,458	30.7
Vallilan »	25,249	65.8	13,102	34.2	22,950	78.4	6,341	21.6	48,199	71.3	19,443	28.7
Käpylän »	10,514	68.0	4,946	32.0	10,860	80.0	2,711	20.0	21,374	73.6	7,657	26.4
Pasilan »	4,292	59.0	2,977	41.0	4,975	78.1	1,396	21.9	9,267	67.9	4,373	32.1
Eteläinen »	8,222	61.0	5,249	39.0	11,166	72.2	4,303	27.8	19,388	67.0	9,552	33.0
Yhteensä	422,492	63.6	242,252	36.4	209,384	71.0	85,490	29.0	631,876	65.8	327,742	34.2

V. 1940 lainattiin kaikkiaan 521,749 nidosta eli 66.1 % kaunokirjallisuutta sekä 267,223 eli 33.9 % tietokirjallisuutta. Lainatun kaunokirjallisuuden ja tietokirjallisuuden välinen suhde muuttui siten kertomusvuonna jonkin verran jälkimmäisen eduksi. Kun otetaan huomioon, että romaani luetaan muutamassa päivässä, kun sen sijaan tietokirjan lukemiseen menee viikkoja ja sitä luetaan kertailleenkin, ei tämä prosenttiluku tietenkään ilmaise tieto- ja kaunokirjallisuuden harrastuksen välistä todellista suhdetta.

Erikielisen kirjallisuuden lainausta valaisee seuraava taulukko:

	Suomenkielinen kirjallisuus		Skandinaavinen kirjallisuus		Muunkielinen kirjallisuus		Kirjalainat kaikkiaan
	Luku	%	Luku	%	Luku	%	
Pääkirjasto	285,318	60.3	164,534	34.8	23,389	4.9	473,241
Kallion haarakirjasto	250,407	90.4	26,671	9.6	58	0.0	277,136
Töölön »	45,796	65.4	24,192	34.6	—	—	69,988
Vallilan »	57,964	85.7	9,670	14.3	8	0.0	67,642
Käpylän »	24,958	86.0	4,073	14.0	—	—	29,031
Pasilan »	12,444	91.2	1,196	8.8	—	—	13,640
Eteläinen »	21,235	73.4	7,704	26.6	1	0.0	28,940
Yhteensä	698,122	72.8	238,040	24.8	23,456	2.4	959,618

Kaikilta lainausosastoilta lainattiin v. 1940 suomenkielistä kirjallisuutta 572,691 nidosta eli 72.8 %, skandinaavista kirjallisuutta 195,724 nidosta eli 24.8 % ja muunkielistä kirjallisuutta 20,557 nidosta eli 2.4 %.

Kirjavaraston eri kirjallisuusluokista lainattujen nidosten luku ilmenee seuraavasta yhdistelmästä:

Kirjallisuusluokka	Pääkirjasto	Kallion	Töölön	Vallilan	Käpylän	Pasilan	Eteläinen	Kirjalainat kaikkiaan	%
		haarakirjasto							
000. Ensyklopedia	6,457	2,688	500	543	186	76	394	10,844	1.7
100. Filosofia, kulttuuri, kasvatustiede	4,700	2,692	540	518	184	79	193	8,906	0.9
200. Uskonnot, mytologia	4,833	1,252	235	238	113	57	137	6,865	0.7
300. Yhteiskuntatieto	11,456	5,052	860	926	340	170	340	19,144	2.0
400. Maantiede, matkat, kansatiede	28,369	17,769	5,033	3,582	1,662	831	1,665	58,911	6.1
500. Matematiikka, luonnontieteet	12,099	5,900	1,150	960	426	130	477	21,142	2.2
600. Lääketiede, tekniikka, talous	20,116	8,261	1,599	1,398	566	253	635	32,828	3.4
700. Taide, liikuntakasvatus	9,603	5,380	965	937	377	161	417	17,840	1.8
800. Kirjallisuuden historia, kielitiede	33,378	15,070	3,184	3,330	1,036	638	1,457	58,093	6.0
900. Historia, elämäkerrat, sukututkimus	44,029	22,580	7,133	6,671	2,677	1,913	3,687	88,690	9.2
0—9. Kaunokirjallisuus	298,201	190,492	48,789	48,539	21,464	9,332	19,538	636,355	66.6
Yhteensä	473,241	277,136	69,988	67,642	29,031	13,640	28,940	959,618	100.0

Kertomusvuonna otettiin käytäntöön uusi systematiikka, joka perustuu Deweyn desimaalijärjestelmään. Tämän systematiikan mukaan järjestetään kirjat nykyään kaikissa eri osastoissa sekä lukusaleissa että lainausosastoissa.

Lainajaat. Kotilainoja sai kaikkiaan 45,910 henkilöä, joista 10,148 oli uusia lainajia. Seuraavassa taulukossa on lainajia koskevia tietoja:

	Alkuiset					Lapset ja nuoriso					Kaiken kaikkiaan
	Miehiä	%	Naisia	%	Yhteensä	Poikia	%	Tyttöjä	%	Yhteensä	
<i>Lainaaajia, joiden äidinkieli oli suomi</i>											
Pääkirjasto	6,123	43.9	7,830	56.1	13,953	1,293	61.3	816	38.7	2,109	16,062
Kallion haarakirjasto ..	3,503	45.8	4,143	54.2	7,646	1,179	58.6	833	41.4	2,012	9,658
Töölön »	492	38.7	778	61.3	1,270	463	64.1	259	35.9	722	1,992
Vallilan »	685	46.1	800	53.9	1,485	398	49.5	406	50.5	804	2,289
Käpylän »	413	48.6	437	51.4	850	310	51.8	288	48.2	598	1,448
Pasilan »	136	48.9	142	51.1	278	66	45.2	80	54.8	146	424
Eteläinen »	198	40.3	293	59.7	491	154	57.0	116	43.0	270	761
Yhteensä	11,550	44.5	14,423	55.5	25,973	3,863	58.0	2,798	42.0	6,661	32,634
<i>Lainaaajia, joiden äidinkieli oli ruotsi</i>											
Pääkirjasto	3,684	41.0	5,295	59.0	8,979	663	62.1	404	37.9	1,067	10,046
Kallion haarakirjasto ..	330	47.2	369	52.8	699	80	53.3	70	46.7	150	849
Töölön »	296	40.1	443	59.9	739	195	49.2	201	50.8	396	1,135
Vallilan »	98	41.5	138	58.5	236	73	57.5	54	42.5	127	363
Käpylän »	78	41.7	109	58.3	187	32	46.4	37	53.6	69	256
Pasilan »	25	50.0	25	50.0	50	7	53.8	6	46.2	13	63
Eteläinen »	59	32.6	122	67.4	181	38	37.6	63	62.4	101	282
Yhteensä	4,570	41.3	6,501	58.7	11,071	1,088	56.6	835	43.4	1,923	12,994
<i>Lainaaajia, joiden äidinkieli oli jokin muu kieli</i>											
Pääkirjasto	156	56.7	119	43.3	275	3	42.9	4	57.1	7	282
<i>Lainaaajia kaikkiaan</i>											
Pääkirjasto	9,963	42.9	13,244	57.1	23,207	1,959	61.5	1,224	38.5	3,183	26,390
Kallion haarakirjasto ..	3,833	45.9	4,512	54.1	8,345	1,259	58.2	903	41.8	2,162	10,507
Töölön »	788	39.2	1,221	60.8	2,009	658	58.9	460	41.1	1,118	3,127
Vallilan »	783	45.5	938	54.5	1,721	471	50.6	460	49.4	931	2,652
Käpylän »	491	47.3	546	52.7	1,037	342	51.3	325	48.7	667	1,704
Pasilan »	161	49.1	167	50.9	328	73	45.9	86	54.1	159	487
Eteläinen »	257	38.2	415	61.8	672	192	51.8	179	48.2	371	1,043
Kaikkiaan	16,276	43.6	21,043	56.4	37,319	4,954	57.7	3,637	42.3	8,591	45,910

V. 1940 oli lainaajien lukumäärä 42,656, joista 30,037 eli 70.4 %:lla oli äidinkielenä suomi, 12,321 eli 28.9 %:lla ruotsi ja 298 eli 0.7 %:lla jokin muu kieli. Vastaavat kertomusvuotta koskevat prosenttiluvut ovat 71.1, 28.3 ja 0.6. Suomenkielisten lainaajain lukumäärä lisääntyi siis 0.7 % ruotsinkielisten vähentyessä 0.6 %. Muunkielisten lainaajien lukumäärä väheni 0.1 %. Aikuisten ja nuorten lainaajien suhdeluku muuttui aikuisten eduksi; aikuisten prosenttiluku oli 81.3 (80.8 v. 1940) ja nuorten 18.7 (19.2 v. 1940). Miesten ja naisten lukumäärää osoittavat prosenttiluvut olivat edellisten 43.6 (43.6 v. 1940) ja jälkimmäisten 56.4 (56.4 v. 1940). Nuorista lainaajista oli 57.7 % (56.0 % v. 1940) poikia ja 42.3 % (44.0 % v. 1940) tyttöjä.

Lukusalit. Pääkirjaston opintosalit, yleinen lukusali, sanomalehtisali ja lasten lukusali olivat avoinna 354 päivänä. Kallion haarakirjastossa oli aikuisten lukusali avoinna 353 päivänä, sanomalehtisali 354 päivänä ja lasten lukusali 340 päivänä. Töölön haarakirjastossa oli sanomalehtisali

avoinna 354 päivänä ja lasten lukusali 353 päivänä. Vastaavat aukiolo-päivät olivat Vallilassa 354 ja 353, Käpylässä 349 ja 348, Pasilassa 354 ja 353 ja Eteläisessä haarakirjastossa 354 ja 353.

Päivittäinen aukioloaika oli sama kuin ennenkin.

Lukusalikäyntien lukumäärä v. 1941 ja 1940 käy ilmi seuraavasta tau-lukosta:

	Opintosalit		Aikuisten lukusalit		Sanomalehtisalit		Lasten luku-salit		Käyntejä kaikkiaan	
	1941	1940	1941	1940	1941	1940	1941	1940	1941	1940
Pääkirjasto	24,757	23,899	35,711	32,809	235,021	180,598	56,249	53,583	351,738	290,889
Haarakirjastot:										
Kallion	—	—	23,381	24,379	203,725	187,804	50,787	49,211	277,893	261,394
Töölön	—	—	—	—	47,712	46,776	14,196	13,097	61,908	59,873
Vallilan	—	—	—	—	144,770	122,640	28,356	24,000	173,126	146,640
Käpylän	—	—	—	—	113,363	75,990	4,857	4,972	118,220	80,962
Pasilan	—	—	—	—	13,059	11,189	5,437	4,319	18,496	15,508
Eteläinen	—	—	—	—	96,882	65,526	3,699	3,169	100,581	68,695
Yhteensä	24,757	23,899	59,092	57,188	854,532	690,523	163,581	152,351	1,101,962	923,961

Lukusalikäyntien päivittäinen keskimäärä oli seuraava:

	1941	1940
Pääkirjasto	994	980
Kallion haarakirjasto	791	892
Töölön »	175	208
Vallilan »	489	537
Käpylän »	339	297
Pasilan »	52	57
Eteläinen »	284	289
Yhteensä	3,124	3,260

Vuoden kuluessa ilmestyneitä aikakaus- ja sanomalehtiä oli lukusa-leissa yleisön käytettävänä seuraava määrä:

	Aikakauslehtiä		Sanomalehtiä	
	Luku	Kpl	Luku	Kpl
Pääkirjasto	268	302	73	94
Kallion haarakirjasto	212	239	33	54
Töölön »	77	78	26	30
Vallilan »	88	89	24	37
Käpylän »	59	59	20	24
Pasilan »	56	56	20	20
Eteläinen »	57	58	17	32

Kirjavarasto. Kaupunginvaltuuston v. 1934 vahvistamien kirjavaraston tarkastusta koskevien säännösten mukaisesti tarkastivat kirjaston virkailijat puolet luokkaan 0—9 kuuluvista kirjoista. Tarkastuksen valvojina olivat kuten aikaisemmin filosofianmaisterit C. R. Gardberg ja S.-K. Kilpi.

Kirjaston luetteloista poistettiin 5,358 loppuunkulunutta nidosta, joista 3,259 oli kuulunut pääkirjastoon, 1,946 Kallion haarakirjastoon, 149 Vallilan haarakirjastoon ja 4 Eteläiseen haarakirjastoon.

Kirjastoon luetteloiitiin ja hankittiin 16,385 uutta nidosta. Luetteloitu kirjavarasto käsitti vuoden alussa 263,965 nidosta ja vuoden lopussa 274,992 nidosta. Viimeksi mainituista oli 150,075 eli 54.6 % suomenkielistä, 113,217 eli 41.2 % skandinaavista ja 11,700 eli 4.2 % muunkielistä kirjallisuutta.

Vuoden lopussa kirjavarasto jakaantui eri luokkiin seuraavasti:

	Nidoksia	%
000. Ensyklopedia	611	0.2
100. Filosofia, kulttuuri, kasvatustiede	453	0.2
200. Uskonnot, mytologia	425	0.1
300. Yhteiskuntatieto	1,267	0.5
400. Maantiede, matkat, kansatiede	489	0.2
500. Matematiikka, luonnontieteet	405	0.1
600. Lääketiede, tekniikka, talous	1,003	0.4
700. Taide, liikuntakasvatus	688	0.2
800. Kirjallisuudenhistoria, kielitiede	461	0.2
900. Historia, elämäkerrat, sukututkimus	738	0.3
0—9. Kaunokirjallisuus	4,434	1.6
I. Uskonnot	9,036	3.3
II. Historia, arkeologia ja elämäkerrat	26,765	9.7
III. Maantieto, kansatiede, antropologia ja matkakertomukset	15,078	5.5
IV. Romaanit, kertomukset ja sadut	98,129	35.7
V. Runot, näytelmät, albumit sekä kirjallisuushistoria- ja taide	29,674	10.8
VI. Luonnontiede, matematiikka, lääketiede ja teknologia	15,974	5.8
VII. Oikeus- ja valtiotiede, yhteiskunnalliset kysymykset ja talous	16,932	6.1
VIII. Kielitiede	4,624	1.7
IX. Filosofia, siveysoppi, kasvatus, kirja- ja kirjastotiede, urheilu sekä muut sekalaiset aineet	17,119	6.2
X. Lukusaleihin sijoitettu kirjallisuus (hakuteokset, sidotut aikakaus- ja sanomalehdet y.m.)	30,687	11.2
Yhteensä	274,992	100.0

Pääkirjaston ja haarakirjastojen kesken kirjavarasto jakaantui v:n 1940 ja 1941 päättyessä seuraavasti:

	1941		1940	
	Nidoksia	%	Nidoksia	%
Pääkirjasto	153,789	55.9	149,449	56.6
Kallion haarakirjasto	65,459	23.8	63,260	24.0
Töölön »	20,385	7.4	19,351	7.3
Vallilan »	16,479	6.0	15,574	5.9
Käpylän »	9,070	3.3	8,439	3.2
Pasilan »	5,854	2.1	5,361	2.0
Eteläinen »	3,956	1.5	2,531	1.0
Yhteensä	274,992	100.0	263,965	100.0

Kirjavaraston arvo arvioitiin vuoden alussa 6,647,640 mk:ksi ja vuoden lopussa 6,967,450 mk:ksi.

Kirjalahjat: Kertomusvuonna merkittiin kirjalahjoituksia seuraavilta henkilöiltä ja laitoksilta: Arbetets vännen, T. Andersson, Englannin lähetystö Helsingissä, rouva H. Hagfors, Helsingin kaupungin kirjapainokoulu, Kulutusosuuskuntien Keskusliitto, rouva Mayerhofer, professori E. Kaila, Ranskan lähetystö Helsingissä, Rockefeller Foundation, neiti A.-M. Snickars neiti M. Sonné ja Suomen huolto.

Tulot. Kirjaston tulot olivat 150,489: 50 mk oltuaan v. 1940 87,771 mk.

Pääkirjaston ja haarakirjastojen v:n 1941 tulojen jakautuminen selviää seuraavasta taulukosta:

	Pää- kirjasto	haarakirjastot							Yhteensä
		Kallion	Töölön	Vallilan	Käpylän	Pasilan	Eteläinen		
	Markkaa ja penniä								
<i>Kuukausi</i>									
Tammikuu	13,592 —	2,889 —	713 —	541 50	282 50	245 —	177 —	18,440 —	
Helmikuu	7,599 50	2 241 50	424 —	337 —	215 —	224 —	137 —	11,178 —	
Maaliskuu	11,107 50	3,234 —	483 50	555 —	266 —	261 50	137 50	16,045 —	
Huhtikuu	9,176 50	2,702 50	455 50	400 50	156 50	258 50	150 —	13,300 —	
Toukokuu	10,922 50	2,989 —	529 —	620 —	358 50	298 50	288 50	16,006 —	
Kesäkuu	6,783 50	2,355 50	278 50	381 —	131 —	288 —	180 —	10,397 50	
Heinäkuu	8,785 —	2,314 50	269 —	636 —	275 —	336 —	283 50	12,899 —	
Elokuu	6,063 —	1,805 —	244 50	295 —	259 50	236 —	199 —	9,102 —	
Syyskuu	5,858 —	1,823 —	313 —	429 —	155 50	264 —	185 —	9,027 50	
Lokakuu	6,391 —	2,271 50	413 50	442 50	237 50	230 50	179 50	10,166 —	
Marraskuu	5,943 50	2,182 50	292 50	523 50	129 50	246 50	155 50	9,473 50	
Joulukuu	9,908 50	2,740 50	546 —	499 50	213 —	240 50	307 —	14,455 —	
Yhteensä	102,130 50	29,548 50	4,962 —	5,660 50	2,679 50	3,129 —	2 379 50	150,489 50	
<i>Tuloerä</i>									
Sakkoja	94,045 —	25,990 —	4,496 —	4,887 —	2,457 —	723 —	2,207 50	134,805 50	
Suom. kiel. luett.	327 —	1,852 —	8 —	320 —	34 —	28 —	2 —	2,571 —	
Ruots. kiel. luett. ...	380 —	117 —	12 —	70 —	1 —	—	—	580 —	
Vieraskiel. luett. ...	75 50	—	—	—	1 50	—	—	77 —	
Erääntyneitä vak. ...	4,096 —	140 —	—	—	—	—	—	4,236 —	
Sekalaisia tuloja	3,207 —	1,449 50	446 —	383 50	186 —	2,378 —	170 —	8,220 —	
Yhteensä	102,130 50	29,548 50	4,962 —	5,660 50	2,679 50	3,129 —	2,379 50	150,489 50	

Kadonneitten ja vahingoittuneiden kirjojen korvausrahoja kertyi 2,679 mk.

Menot ¹⁾ ilmenevät seuraavasta yhdistelmästä, johon myös on otettu kirjastolle myönnetty määrärahat:

	Määräraha, mk	Menot, mk
Palkat, palkkiot ja sairasapu	2,549,155: 20	²⁾ 2,546,351: 45
Vuokrat	600,518: —	600,166: —
Lämpö	173,951: —	173,951: —

¹⁾ Tähän eivät sisälly kirjastorakennusten kunnossapidosta ja palovakuutuksesta aiheutuneet kulut. — ²⁾ Tähän sisältyy myös kalliinajanlisät.

	Määräraha, mk	Menot, mk
Valaistus	90,500: —	90,422: 15
Siivous	15,000: —	14,999: 25
Vedenkulutus	2,644: —	1,924: 20
Puhtaanapito	14,917: —	1) 15,939: 40
Kalusto	90,000: —	90,000: —
Sidonta ja painatuskulut	283,036: 70	2) 283,036: 50
Tarverahat	21,000: —	20,994: 15
Kirjallisuus	600,000: 60	600,000: 60
	<hr/>	<hr/>
	Yhteensä 4,440,722: 50	4,437,784: 70

Kaupungin avustamat yhdistykset. Kaupunginhallitukselta avustusta saaneiden yhdistysten kirjoja sokeille ja Brage sekä Suomen työväen arkiston ja Kasvatusopillisen kirjaston ja lukusalin apurahojen käyttö oli kirjaston johtokunnan valvonnan alainen.

1) Myönnetty oikeus ylittää tiliä 1,022: 40 mk:lla. — 2) Sidontaan käytettiin 253,611: 30 mk ja painatuksiin 29,425: 20 mk.